

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— frt
Félévre 5.— „
Negyedévre 2.50 „
Egy hóra 1.— „
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Főpiacz, a város-
házzal szemben.

Hirdetések

Egy hasábos petty-
soronként 5 krjával
számítatnak.

Panama!

Budapest, február 7.

(D) Mikor egy-egy Miklós Gyula-féle eset, mikor egy-egy Pulszky-féle eset fordul elő, a kormány igen jól érezheti magát! Nagyon jól érezheti magát valóban, s hozzá nagy gyönyörűsége telhetik benne, hogy akit bizalmával megtisztel, magas állás betöltése érdemeit s kvazi alteregója gyanánt tekint: egy szép reggel csuffá teszi és kompromittálja megbízóját, rászabadítja az ország nyelvét, de kivált embereséges jóakarátát az ellenzéki honatyáknak!

Ehez képest valóban irigylendő az a férj, kinek feleségét a testilelki jóbarát, vagy az a szüle, kinek leányát a becsületes nevelő-vagy zongoraművész elcsábítja és megszökik vele. Azok legalább nem felelősök senkinek, de nem is szottyan kedve senkinek, hogy az ily csapás által sujtottat még ő is üsse. Legfelebb is a pletyka veszi nyelvére, mivelhogy a pletyka abból él, megrójjja a férjet, avagy a szülét: nagy vigyázatlanságáért, avagy tulságos bizalmaért. Példákat hoz

föl: Ime ennek az esetéből is okulhatott volna, annak az esetéből is okulhatott volna!

Mert hát nagyon okosnak mutatkozik az ember, mikor a más dolgának a megítéléséről nagyon szó, de ugyanolyan gyarlónak, mikor a maga dolgát esleleksi. Mert daczára, hogy ennyi példa van a férjek és a szülék szeme előtt; a gazemberek ravaszágán és furfangos eszén még se tudnak tuljárni: mégis elszök-tetik az asszonyt; mégis elszök-tetik a kisasszonyt. Uppen ugy örülhetnek pedig az ily eseteknek a férjek és szülék, mint a Miklós Gyula és Pulszky-féle eseteknek a miniszterek.

Na de örül az ellenzék! Ettől aztán nem lehet elvitatni az örömet; még pedig az örömnök leg-nemesebb fajtáját: a kárörömet!

Oh mily lelkesedéssel kiáltják és harsogtatják: Panama! Panama! Mint mikor házat égni lát a gyerekek és elkiáltja magát: Tűz! Tűz! Mert hát nagy öröm az neki. Képzelem annak is, a kinek a háza ég. De nem mintha a képviselő urak is gyerekek volnának, mintha nem tudnák belátni, hogy az öröme itt épenséggel nincs

ok, de legkivált nincs hazafias szempontból. Van azonban párt-szempontból. Mert ugy tessék fel-fogni azt az alkotmányos küzdelmet, hogy: Prima persona ego sum! A párt mindenek előtt!

Az országházán kívül és a vidéken élő hazafiak ezt ugyan nem akarják elhinni. Jól is teszik. Ne is higyjék! Ne higyjék, hogy öröm és nem lelki felháborodás szülte ellenzéki részről ama harsogó felkiáltást: Panama! Panama! Ne higyjék, hogy Pulszky Károlyban angyalukat és nem az erkölcsök gyászmadarát látták, és ne higyjék, hogy nem az alkalmon kapva, de szent ihlettől megragadtatva rebegték: In hoc signo vinces! — Hajrá!

Nagyon szomorú lenne, ha az a korrupció, melyet az egyház-politika föltünése óta s parlamenti ellenzékünkön észlelünk, a nagy közönségre is átszarmazott volna, a nagy közönség is a kormány-buktatás gyönyörének eksztázisába esve ordítaná a Panamát és a Panamát. Hogy a Miklós- és Pulszky-esetek mérgét az egész nemzet vérébe esempészve, általános romlottságunk visszataszító képét tartsa a külföld elé.

TÁRCSA.

Viola.

— Német novella. —

Írta: F. v. Kapf Essenther.

Kakuktojás, — mondá az öreg nő sóhajok közt — valóságos kakuktojás.

És igaza volt. Az öreg Bayer pár környezetébe, nem illett ez a gyönyörű, barna arcu leány. Olyan volt, mint egy exotikus növény és bár az öreg Bayerné — egy kicsiny, összetöprödött anyóka, kinek férje póstatiszt volt, — igen szerette a virágokat s ablaka folyton tele volt fuksziákkal, bokros mályvával és szagos rezedákkal, erre az egy virágra nem volt valami büszke.

A leány unokahuga volt és a gyermektelen házastárs örökbe fogadta. Violának hívták. A kis asszonyka egy nála jóval fiatalabb nővérenek volt a leánya a ki korán hunyt el és színésznő volt; valahol valami furcsa cseh hangzású névvel bíró valaki vette feleségül, a ki nyomtalanul eltűnt. Kis tehetetlen árváskát hagyott maga után. Ez volt Viola. És e kis beteges, ökölyi leánykából Viola fejlődött ki, a külvárosnak, ahol laktak, legszebb virága, dusszirmu violája.

Egyszer új ruhát kapott. Nevelő szülei azt akarták, hogy tisztességesen járjon áltözködve. Hálásan kezet csókolt nénjé-

nek, a hogy gyermekora óta tanították. Felpróbálta, pompásan illett testére, de aztán örömtelenül rakta félre.

— Hisz ilyen ruhája mindenkinek van. Aztán bevitte nagynénje intelmeire a mellékszobába, a hol elzárta és a fehér mousselin függönyökből kötött, turbánok mintájára főkötőt a fejére, fekete haja köré és így kukueskált a tükörbe.

Olyan volt, mint egy fiatal arabs nő, vagy mint a Doré bibliájának egy testé vált alakja.

Szorgalmas ugyan nem volt. De főzött, takarított; a mit parancsoltak neki, mindent meg is tett. Nem is panaszkodott. Gyermekes bohókás vágyai se voltak, nem ügyelt a fiatal uracsokra, a kik tátott szájjal bámultak tüneményeszerű alakja után, nem kaczerkodott és hallgatag titokszerűsége még jobban bántotta nénjét, mintha mindezt tette volna tán.

— Kakuktojás — sóhajtott fel a szegény asszony.

Mély részvételt voltam Viola iránt mindég, ha sötét, öntudatlan gyászt eláruló szeméibe néztem, melyekben ott ült a balvégzet.

Oly különös volt a mi megösmékedésünk, mint az ő egész lénye.

Egyszer egy igen elterjedt ujságba cikket írtam, a színésznői pálya veszedelmességét fejtegetve a fiatal tapasztalatlan leányokra nézve. Kévs nappal ezután magánlakásomban ismeretlen hölgy keresett fel: a fiatal sugárzóan szép Viola.

Nyugodtan, komolyan, elfogulatlanul lépett be, bocsánatot kért, hogy így ismeretlenül alkalmatlankodik egy tanácsért, hogy mily módon léphetne ő a színésznői pályára.

Cikkem e nem várt hatása megdöbbenett. És hiába igyekeztem ez elhatározásától eltéríteni, hisz előtanulmányai sem voltak — nem tágitott.

Egy Volter-est gyújtotta szívében lángra az alvó szenvedélyt.

Meglátogattam őt és gyámszüleit ez ügyben. Az egyszerű emberek hallani sem akartak a dolgról. Beláttam, hogy ők nem foghatják fel, hogy Viola ez egyszerű környezet rabságát meg nem szokhatja.

Egyszer egy tánczestélyre vittem. Ekkor láthattam be először szilaj lelkébe, amint nyugodtsága az estély lázában hirtelen elhagyta és vad tánczölási örület ragadta meg. Mikor hazatértünk, felsóhajtott:

— Oh, így szeretnék élni, ily gyönyörű termekben. — Oh ugy-e bohó, szenesetlen vagyok?

Hosszu ideig nem találkoztunk aztán. Már majd megfeledkeztem róla, midőn egy nap látogatást kaptam. Valami k. k. tartalékos főhadnagy. Tshetwert ur volt a neve és hozzá még valami nemesi előnév.

Szép fiatal ember volt. Az öreg Bayerék küldték hozzám. Hosszasan kért bocsánatot és nagy nehezen adta tudtomra,

Mert ha igazán az a romlottság amit hirdetnek? Akkor ne vegyék ki magukat se. Még olyan példát nem mutatott a történelem, hogy egy nemzettestnek csak az egyik fele legyen megmételtyezve. Hogy az a vér, mely egy tudón át, egy szíven keresztül oszlik szét az erekben: az ellenzék ereibe ép és egészséges, de a másik fél ereibe mételtyes anyagot vigyen. Ha mételtyesek vagyunk uraim, akkor mételtyesek vagyunk mindnyájan! Vagy csak szórványosan mutatkozik az a mételty. De még ha epidemia is. Akkor sem feles, akkor is közös, de még akkor sines benne mindenki, hanem benne vannak egyesek, kevesebben, avagy többen!

Hát a „Panamá“-t kiáltozó vészharangok kongatásával azt akarni jelenteni, hogy: Ime világ, ide tekint: mert látni fogsz itt egy egészen inficziált többséget, és egy egészen vízmentes ellenzék: hát erre a világ azt feleli: Köszönöm szépen, de majd csak mindnyájatok ellen el fogom rendelni a vesztegzárat.

Nem lehet itt a korrupcióból úgy kibujni, édes uraim, hogy csak az egyik felet adjuk oda az ördögnek, a másikat pedig üdvösségre méltónak hirdessük. Azt már az az ördög fogja jobban tudni, melyet a falrafestéssel folyton idézgetünk, hogy a jobba vagy a bal lábunknál, avagy üstökünk-nél fogva ragadjon-e meg. Azt se lehet tudni vajon nem azokat vinné-e hamarabb, kik a mások befeketésén munkálkodnak?

A végből tehát, hogy kor-

mánya juttassa az ellenzék, hiába való igyekezet az ördögöt hívni segítségül. Minden ember csak a maga lelkét viheti a vásárra, s a mások lelkével nem disponálhat: miután pedig az ellenzék isteni küldetéséről hiteles bizonyítványaink, valamint korrupciómentességéről meggyőző adataink nincsenek, nem fogadhatjuk el ama unos-untig benyújtogatott „offertet”: hogy miután ő a kormányra, azonfelül még olesóbban is vállalkoznék, övé legyen a dicsőség!

Ha már mindnyájan pióczák vagyunk? Ha már mindnyájan szunyogok vagyunk? Inkább a jóllakottakra, mint az éhesekre szavazunk!

Mert hogy a Miklós Gyula és Pulszky Károly-féle esetek minél ritkábban forduljanak elő, nem az annak az orvossága, hogy kormányt buktassunk és párttökeket gyűjtsünk a választásokra: mert hogy az ilyen tőke bacillusainak szétszórásával a tiszta erkölcsöt terjeszteni, azt bajosan lehetne igazolni: hanem az, hogy aki hibás, lakoljon. Az ártatlan ne szenvedjen!

Mindenesetre szükség van egy pártatlan és részrehajlatlan vizsgálatra, de semmi esetre nincs szükség ellenzéki erkölcs-leztekére s a büdzse vita további huzavonására.

Az ellenzéki biráskodás nem kuriai biráskodás, a pártoskodástól pedig igazságszolgáltatást nem kérünk!

Belföldi hírek. (A kiegyezési tárgyalások.) A miniszterelnöki palotában tegnapelőtt folytatták a kiegyezési tárgyalásokat. Ezúttal sem sikerült a kereskedelemügyet, pénzügyet és földmívelésügyet illető minden kérdés tekintetében teljes megállapodást elérni, miért is meghatározatván azon pontozatok, a melyekre nézve a vélemények még eltérők, a kiegyenlítést egyelőre írásbeli érintkezés útján fogják megkísérelni, és az írásbeli tárgyalások eredményétől függ azután, hogy mikor veszik fel ismét a szóbeli értekezések fonalát. Egyebek közt a vám- és kereskedelmi szövetség és a tarifatorvény több határozatának novelláris uton leendő megváltoztatásáról van szó, a mi — úgy látszik — még nincs kellőleg előkészítve. — (Az országos képtár igazgató) eserélt. Wlassics Gyula közoktatásügyi miniszter intézkedett, hogy Pulszky Károlyt az országos képtár igazgatói állásától fölmentsék. Egyben az országos képtár ideiglenes igazgatójává Peregriny János drt. bizta meg, aki évek óta buzgó, szakértő titkára az országos képtárnak. Peregriny tényleg már átvette az igazgatást. — (Interparlamentáris kongresszus.) Budapesten szeptemberben tartják meg az interparlamentáris kongresszust, melyen csak valamennyi európai parlament jelentette be képviseltetését a Budapesten tartandó kongresszuson, hanem az észak-amerikai Unio és a délamerikai köztársaságok parlamentjei is képviselve lesznek, mivel a venezuelai kérdés rendezése feletti theoretikai megbeszéléseket a budapesti kongresszuson akarják eszközölni. Ugyan- csak tapogatózás folyik az iránt is, hogy az örménykérdés is a budapesti kongresszuson megbeszéltesse.

Külföldi hír. (Boris herceg átérése.) A bolgár tragikomédia új stádiumba jutott. A bécsi kath. körökben, melyek a pármái herceg nézetéről és szándékáról helyesen vannak informálva, azt hiszik, Mária Lujza hercegnő nem fog többé férjhez visszavonulni, sőt esetleg további lépést is tesz, a mi alatt csak a válást gondolhatja. Az is meglehet különben, hogy a fejedelmné, a mint Bulgáriát elhagyja, az egyház és atyja

hogy ő megkérte Viola kezét, de a leány vonakodott beleegyezni, nem lehet tudni miért. Hozzám jó hát tanácsért.

Titokban ostobának tartottam, de nem volt szívem ezt neki megmondani, hanem inkább megígértem, hogy legközelebb ellátogatok az öreg Bayerékhoz a külvárosba.

Midőn szavam beváltottam, Viola ép nem volt otthon. A nénye csupa panasz volt.

— Mit szól doktor ur, nem akar hozzá menni, pedig milyen szép, finom ember, mindenki úgy hívja hogy, báró ur, olyan elegáns a kinézése. Kaphatna gazdag leányokat és a mi „Fiolánk” — így ejtette ki az öreg asszony — kikoszarazza. Pedig mily szigorúan tartottuk és más senkit sem szeret!

Végre hazajött Viola.

Beszélgetni kedtem vele. Említettem, hogy nénye Tschetwert urat említette előttem, hát nem szereti őt?

— Nincs iránta ellenszenvem, sőt szívesen látom, de felesége nem leszek.

Kezdtém rábeszélni, de hirtelen fellobbant.

— Hát mindig főzök, varrjak, folyton rabszolganő legyek. Két szűk kis szoba legyen lakásom. Garast garasra rakva... Soha! Soha!

— Balgaság a mit beszélsz, de hisz ez a nő legnagyobb boldogsága.

— Akkor nem akarok soha se boldog lenni.

— Szerenesetlen gyermek, mi lesz gyámszüleivel?

— Hadd üzzenek el, ugysis nyakig vagyok a zsarnokságukkal.

Bayerék és zsarnokság? Ez kaczagtató. Egy hét múlva újra látogatást tettem náluk. Tschetwert azonban már okkor önkénynt lemondott és a gyámszülők azzal vigasztalták magukat, hogy majd csak észre tér a leány.

Néhány hó multán, tél beköszöntével előkelő külvárosi színház páholyában, fehér ruhában, büszke tartású gyönyörű leányt pillantottam meg. Első látásra ösmerősnek tűnt fel. És látésövem felő irányítva, megdöbbenem. Ez a leány Viola.

Jelenet közben első gyanum, a „cherchez l'homme”, beigazodott. Fiatalos, délceleg férfialak jelent meg a páholy hátterében.

Nem tudtam magam tovább főkezni — ellátogatam páholyába.

Zavar nélkül fogadott és nem is haragudott, hogy megkérdeztem tőle, hogyan kerül ide.

— Szini pályára képeztet az igazgató. Ő adta e páholyt is rendelkezésemre.

— Az igazgató?

— Igen — tragikai szakra.

— Hisz nincs is ily repertoírja?

— Az én kedvemért majd megteremti.

És ezt az abszurdal határos valótlanságot oly naívu adta tudtomra.

— Ez ugyanesak különös dolog, vélekedem én.

— Cseppet sem, válaszolta Viola mosolyogva. N. grófnak, a ki jó barátom, igen nagy befolyása van reá.

A fiatal leány kiolvasta szemeimből a kételyt és a megdöbbenést, újra beszélni kezdett.

— Ne gondoljon fölőlem semmi rosszat, ha az emberek tán mondanak is fölőlem. Az igazgató fizetéséből fogja majd a mostani kiképzésem költségeit később apránként levonni. Barátomnak csak hálával fogok tartozni, de ő boldog, hogy jót tehet.

— De egy napon majd jutalmát fogja kérni.

— Ez sem marad el, ha majd nagy művésznő leszek, feleségül megyek hozzá: mondá emelt fővel büszkén.

Ártatlansága, büszke bizalma elnémitott.

Előadás után N. gróf, egy gyönyörű kékszemű ember is hozzánk csatlakozott.

És Viola sötét szemeit hirtelen gyöngéd lobogó tűzben láttam felgyulni, míg kis rózsás szája boldog mosolyra nyílt.

— A boldog — gondolám — ő szereti.

Csupán ez egyszer láttam őt boldognak, soha többé nem láthattam őt így ez életben.

Majd egy évig távol tartottak ügyeim Bécsből. Visszatérve, eszembe jutott külvárosi ismeretségem, felkerestem Bayeréket. Az ablakokban csak úgy viritottak a pompás virágok, de a szép exotikus növény nem volt ott többé.

által támogatva, fia áttérése ellen tiltakozni fog. Tény az, hogy Ferdinánd fejedelem nemcsak családját, de az egész katolikus világot is fellázította maga ellen. Jutalmul ezért Oroszország elismerése kécségetti, a mit az orosz sajtó már tisztán jelez is. Nem volna esoda, ha Kaulbars tábornok uralma Bulgáriában ismét megújulna. Persze a vatikán. nem dühösködött annyira akkor, mikor a Koburgok egyik-másik tagja világi hatalomért, koronáért elhagyta őseinek protestáns hitét, köztük Ferdinánd szepapja is a Koháry hercegekissasszony uradalmiáért.

Rendkívüli bizottsági közgyűlés.

— Saját tudósítónktól. —

Debreczen, február 7.

Elnöklő főispán úr méltósága üdvözlővén az egybegyűlt bizottsági tagokat, megnyitja a közgyűlést, mely a mult közgyűlés rendeletéből lett egybehiva a közös hadseregbeli lovassági laktanya létesítéséhez szükséges földterület megszerzésének szavazat utáni eldöntésére, melylyel kapcsolatban még több tárgy is lett felvéve. Mivel pedig a bizottsági tagok kevesen jöttek össze, előbb a millenáris kiadások ügyét javasolja tárgyalni.

A tanács előterjesztését Vecsey Imre tanácsnok olvasta fel, mely után Márk Endre emelt szót, elfogadván a tanács előterjesztését minden pontjában, egyedül még azt jelezve, hogy a város a millennium alkalmából sorolja fel mindazon alkotásokat, melyeket négy-öt év alatt oly nagy áldozatkészséggel hozott a közművelődés oltárára. Továbbá megjegyzi, hogy a közgyűlés már egy alkalommal elhatározta, hogy egy történeti eseményt festet meg, de erről most a tanácsi előterjesztés nem tesz említést. Óhajta, hogy mivel a festmény már nem lesz készen, legalább a vázlatot mutassuk be.

Abrahám László t. főügyész előrebocsátja azt, hogy a tanács körültekintésével tárgyalta a millenáris ügyeket és mellőzni kívánta az alkotások felsorolását, nehogy a dícsékvés látszatát viselje az

egész munka. A kép vázlatát is elejtette, mivel azt tartja, hogy csakis neves művész készíthetné el e vázlatot, melyre pedig most már idő nincs. Különben is lesz módja a városnak ezt a festményt később is elkészíttetni, az új városháza felépítése után.

A főispán ur is abban a véleményben van, hogy a vázlat esetleg elkészülne és a festményre pedig majd nem kerülne ki a költség. A másik kérdésre is egy véleményen van a tanácsossal, azaz nem kívánja felsorolni az alkotásokat, mivel egyik-másik ily intézmény felállításához csak hozzájárult a város áldozatkészségével.

Kovács József felszólalása után

Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester nem tartja dícsékvésnek az alkotások felsorolását, mert csakugyan igaz, hogy Debreczen annyira veszedelem közepett is dícsékesen haladt és nincs oka a haladó városok közt szégyenkezni. Ajánlja az alkotások felvételét. Egyben a költségvetés elfogadását ajánlja a többi városok példájára.

Dr. Balkányi elfogadja a tanács előterjesztését, de a képfestést — tekintve az idő rövidségét — mellőzni kívánja.

Abrahám t. főügyész reflektál a polgármester beszédére és mivel az aquarell képekben úgy is be lesznek mutatva a város alkotásai, épen azért ezen alkotások külön bemutatása, illetve felsorolása mérőben felesleges.

Dr. Fráter Imre a gazdasági kiállítás költségeire felvett összeget kevesli, egyébként hozzájárul a tanács előterjesztéséhez.

A tanács előterjesztését melyet lapunk más helyén közlünk, a közgyűlés egyhangúan elfogadja, ellenben a képfestést, illetve vázlat készítését elveti, egyben kimondva, hogy az alkotások felsorolását nem kívánja.

A közös hadseregbeli lovassági laktanya ügyében nem határozhatott a közgyűlés, mert nem volt meg a törvény értelmében kívánt száma a bizottsági tagoknak. E czélból f. hó 19-én újabb közgyűlés lesz tartva.

A városi dalegyletnek az orsz. dalversenyén való részvételre nyolcvan százalékos fo-

rintott megszavaz a közgyűlés a tanács előterjesztésére.

A városi egységes borfogyasztási illeték szedhetésére készített szabályrendelet ügyében adott tanácsi előterjesztéshez hozzászóltak: Lengyel Imre, Szentessy János, mely után a tanács javaslatát elfogadta a közgyűlés.

A kereskedelmi akadémia felügyelő bizottságába Abrahám László t. főügyészt, a felső leányiskola felügyelő bizottságba Bészler Károlyt, a rendőri és katonai bizottságba Torday Gábort és Szikszáy Szabó Lászlót, a gazdasági bizottságba Szűcs Mihály igazgatót és Mayer Emilt, a színházi bizottságba pedig Márk Endrét választotta be a közgyűlés.

Végül elnöklő főispán ur Vetéssy Béla kórházi biztost tiszteletbeli kapitányi fogalmazóvá nevezte ki.

Ezzel a gyűlést — több tárgy nem lévén — elnöklő főispán bezárta.

Színház.

(P.) Tegnap a „Kis molnárné“ operette került színre rendkívül gyenge előadásban. Annak idején elmondtuk ez operettéről véleményünket s így azt is, hogy Stojanovics mint zeneszerző nagy indispozícióval küzdött, mikor ezt a művet alkotta. Tulajdonképen magy. operette akar lenni, de magyarsága épen nem a zenében, hanem csupán a díszmagyar ruhákban nyilvánul. Magyaros motívumokat benne hiába keresünk. Csupán a III. felvonásban van egy palotásnak nevezett táncz, melynek zenéje azonban nem a régi palotás zenéje, hanem a ma is még sokak előtt ismeretes „körmagyaré“.

A szöveg is igen gyenge alkotmány s bizony hiába mondja a szerző, hogy azt „Scribe Giraldája“ után csinálta, mert ebben egy szeg sem hasonlít ahhoz.

Margó Zelma (Fejedelem) daliás ifju fejedelem volt, szép megjelenése nagy tetszést keltett. Énekszámait kismérvű rekedtséggel ugyan, mindazonáltal precíz énekelte s úgy ezt, mint a III. felvonásbeli elegáns tánczát zajosan megtapsolták.

Pajor Emilia (Fejedelmő) eszesen énekel, azonban látszólag kedvetlenül játszott.

Kérdezősködéseimre zokogástól alig tudott felelni az öreg asszony.

Végre megtudtam, hogy Viola a kórházban halt meg lázbetegesen.

— A kórházban, képzelje ezt a szegyet.

De tragikus haláláról többet nem tudott elmondani — vagy talán nem is akart.

Aztán felszárította könyeit s megmutatta új fajta törpe fuksziát, melyek majdnem feketék voltak, akár csak valami sötét-piros gránát ék.

Szorult szívvel távoztam onnan és csak később, a véletlen hozta el hozzám Viola tragikus halálának okait.

Gmundenben újra találkoztam N. gróffal és megtaláltam feltűnés nélkül az alkalmat, hogy tőle Viola sorsáról felvilágosítást nyerjek.

Areza elkomorult neve hallatára.

— Szavamra, nem vagyok oka tragikus halálának. Tőlem semmit sem akart elfogadni. Mindent tudta nélkül áldoztam érte. Örömet tettem, szépsége, ártatlansága elbűvöltek. Viola lángolóan szeretett, de családi viszonyaim nem engedték meg, hogy elvegyem és a viszony mind végzetesebben bonyolódott.

— Képzelje uram magát a helyzetembe.

— Egy este zivatar tört ki előadás után és rá vettem Violát, hogy közeli lakásomon keressen menedéket. Ez már másodszor vagy harmadszor történt ekkor.

Oly különösen éreztem magam, amint Viola oly szépen, igézőn, mit sem sejtve

oldalamban ült. És azt gondoltam, egyszer meg kell mutatnom neki, mily mély örvény tátong közöttünk.

Ekkor, mintegy a sors intésére, menyasszonyom arcképét vette észre asztalomon. Eljegyzésünk akkor volt folyamatban.

— Ki ez a nő? kérdé hevesen.

Összes bátorságom összeszedtem.

— Ez a menyasszonyom!

Halványan, némán hallotta e kijelentésem. Bizonyosan ön ismeri e szenvedő, sphinxszerű arckifejezését.

— Te nem szeretsz! Ugy váljanak el utjaink, nem akarlak többé ez életben látni.

Én kértem, könyörögtem, mindhiába, felvilágosítottam, hogy nélkülem lehetetlen a kiképzése és én mindent elkövetek, hogy nagy művésznő legyen.

— Nélküled is megfutom e tüskés pályát.

— Nem ösmered a világot! Barátok nélkül nem lehet, tudod, mondám én izgatottan.

— De te a másé vagy és hogy háláljam én meg ezt neked!

— Szerelmeddel, kiáltottam önkívületben.

Hangos kiáltásba tört ki és kifutott, a másik szoba ajtaját felszakította, beharant és maga mögött bezárta az ajtót.

Dörömböltem az ajtón, semmi hang se hallatszott belülről. Végre eszembe jutott, hogy szolgám szobáján keresztül behatolhatok hozzá. De Viola eltűnt —

ezen az uton megszökött ugyanabban a könnyű estélyruhában, miben volt, pénz nélkül, zivataros őszi időben.

Engedje meg, hogy röviden fejezzem be a történetet. Utána rohantam ki a viharba, esőbe és sötétbe. Nem találtam. Hiába kerestem másnap nevelő szüleinél, soha se láthattam többé.

Ki tudja meddig bolyonghatott az utcákon, míg egy rendőr eszméletlenül megtalálta és a kórházba vitte.

Ott pár napi szenvedés után kilehelte lelkét. Ifju élete elhervadt.

— De álomban még mindig élesen látom, iszonyu sötét tekintetét reám szegző szemekkel.

— És most mondja meg ön — nem e keservesen bűnhődtem meg e kis kalandért?

Nagyon izgatott volt a gróf beszéd közben, aztán elhallgatott.

Ekkor elegáns fogat robogott felénk a sétányon.

A benne ülő nők egyike intett a grófnak, a ki futólagos üdvözléssel bucsut vett tőlem és a kocsihoz sietett.

Szemei még nedvesek voltak, de ajka már nevetett, midőn a kocsi megállította a prűszkölő lovakat.

Gyönyörű szép fiatal asszony feje hajolt ki a kocsiából.

Én szivemben kimondhatatlan fájdalommal néztem át e vidám nevető csoportra.

Es a közeli erdőből mintha vadvióla illata csapott volna!

Ij. Német (Bicski András) sok természetesen humórral játszotta a főpohárnok szerepét, valamint *Krémer* (Gerstel) is mindent megtett arra nézve, hogy a közönséget egy kis derűltségre hangolja, mi, ha nem sikerült neki — nem az ő, hanem a darab hibája.

Galyassy (Celesztá) igen szépen énekelte kis szerepét s ügyesen játszott.

Azt azonban nem értjük, hogy miért kellett *Hadayt* oda állítani néma szereplőnek, mikor egy árva hang szerepe nincsen. Méltán sértheti az egy elsőrendű színész ambícióját, mikor ilyen statisztériára kárhoztatják. Ezt egy kardalnok épen úgy megcselekedheti, az legalább nem vág olyan keserű arcot hozzá.

A rendezésre nincs egyéb megjegyzésünk, csak az, hogy a 3-ik felvonásban az az emelvény bátran elmaradhat, mert úgy néz ki azzal a kilencz mozdulatlan emberrel, — kiknek egy része diszmagyar ruhát, más része zsoldos katonát, — mintha valamely játékkereskedés kirakata volna. Ha az udvarhoz tartoznak, hát ne másszanak emelvényre; ha pedig csak szépség-katonaság, hát ott nem sok szükség van rájuk, mikor a fejedelem mulat.

NAPI HIREK.

— **Beteg barátunk.** A fiúemek mindig kedves emlékeztető debreczeni látogatása alkalmából, de még ezelőtt is, azóta is, városunk egyik leglelkesebb barátjának ismert fiúmei tanár, dr. *Kőrösi* László, a „Magyar Tengerpart” szerkesztője, — mint mély részvétellel értesülünk — betegen fekszik. A magyar tengerpart székvárosában, a gyönyörű fekvésű Fiumében, ugyanis rettenetes betegség, a tifusz-járvány pusztít. Tegnap éjjel *Berghoffer* főgymnáziumi igazgató és *Berthóty* főleányiskolai tanár haltak meg a járványban. *Kőrösi* tanár szintén beleesett s most betegen fekszik. Az ég kegyelme háritsa el a vést a város felől s állítsa helyre mielőbb barátunk egészségét, — hiszen olyan kevesen vagyunk.

— **Közuti vasut a dohánygyárig.** A helyi forgalom könnyedségére már a tavasszal új lö- és gőzüzemű közuti vasut épül Kossuth-utczán végig a kath. temetőig, illetve a dohánygyárig. A helyi vasut részvénytársaságnak sikerült megállapodásra jutnia a pénzügyminiszterrel azon dohányjavak fuvarozására nézve, amelyek a dohánybevaltó hivataltól a m. á. v. állomásáig és megfordítva szállítatnak. Ez évente jelentékeny jövedelmet biztosít és indokoltá teszi a piacz utczai fővonalból kiágazó Kossuth-, Nap- és Sz.-Anna-utczákra vezetendő szárnyvonal kiépítést, amelyre a vasut-társaság a múlt évben kapott engedélyt a városi közgyűléstől. A vasut igazgatósága tegnap adta be kérvényét a városhoz a kereskedelemügyi minisztertől kieszközölnököz közizgatási bejárás sürgős elrendelése, a szükséges területeknek a város részéről való átengedése és az 1800 folyó méter gömbölyű talpfának ingyen segélyül adása iránt. Az új vasut Piacz-utczán a keleti vágányból ágazik ki a Fehérlő szálloda előtt s merész kanyarulattal befordul Kossuth-utczára északi oldalára. Az új ref. templomig mindenütt ezen az oldalon fut végig; a templom előtt bemegy Nap-utczára keleti oldalára; Sz.-Anna keleti végén ismét irányt változtatva, a kocsiburkolat és a dohánybevaltó hivatal között éri el a vasuti átjárót a dohánygyár és a római katolikus temető sarkánál. E végpontból kisebb sin-ág válik ki, amely a dohánybevaltó mögött és az

új laktanya előtt a Kossuth-utczai ref. temető nyugoti szögletén vezet. Innen ágazik ki az a segéd-vágány, mely bemegy a dohánybevaltó hivatal raktárai közé. A tervek szerint az új közuti vasuton három kitérőt alkalmaznak: a város-háza és a pénzügyigazgatóság előtt; Kandia-utczára és az új templom között és a harmadik a végpontnál, a dohánygyár előtt. Elég élénk személyforgalomra is van alapos remény, amennyiben a szabványos vágányszélességben épült vasut gyorsabbá, kényelmesebbé teszi a közlekedést a temetők, dohánybevaltó hivatal, gyalogsági laktanya, sertésvásár, hízaló telepek, dohánygyár és a közbiztonság felé.

— **B. Ruzsinszky Ilona** szombati fellépte közbejött körülmények miatt elmarad. Először vasárnap 9-én lép fel a Bányamester operettben, csak aztán hótfőn a Kis-Alamusziban.

— **Öngyilkosság a bérkocsiban.** Tegnap este kevéssel hat óra után a m. á. v. állomásnál egy uriasan öltözött tejfölképző fiatal ember megzúlitotta a 14 számú egyfogatu bérkocsist.

— Mennyiért visz el engem a Veres-utczára a Kallay boltjával szemben eső nagy fehér házhoz?

— Nyolczvan krajczárért.

A fiatal ur kifízette a nyolczvan krajczárt és beült a kocsiába.

Nagy-csapó-utczán a 361. számú ház előtt a bérkocsiban egy lövés dördült el. A bérkocsis rémülten állította meg a lovakat.

A miat felnyitotta a kocsi ajtaját, borzasztó látvány tárult elébe. A fiatalember arczczal előre bukva, ott feküdt a kocsi fenekén és mellette egy ócska revolver füstölgött. Csakhamar nagy tömeg gyűlt össze a kocsi körül; *Bartos* István rendőr pedig befutott dr. *Kalmár* Barna orvoshoz, ki azonnal megjelent az öngyilkosnál. A fiatalember még él, de eszméletét már elveszítette és semmi felvilágosítást nem tudott adni.

A szerencsés ten fiatalember jobb halántékán lötte meg magát. Sebéből erősen patakzott a vér.

Kalmár orvos intézkedett, hogy a haldoklót szállítsák be a közkörházba, hol aztán nyolcz óraker kiszendvedt.

Pavay ügyeletes rendőrbiztos rögtön ki üldött egy rendőrt Veres-utczára, hogy keresse fel az öngyilkos által megjelölt házat és nyomozza ki esetleges ösmerőseit. Az utánajárás nem volt eredménytelen. Megtudták, hogy az öngyilkos *Bacsó* Dezső vaskereskedő tanonc. — Apja *Bacsó* József szegény tanító Szatmárról nem régen költözött Debreczenbe és itt eldegelt szükösen a családjával. Fiát, Dezsőt, a negyedik polgári osztályból, mert ott megbukott, — kivette és kereskedő tanulóknak adta *Várady* István vaskereskedésébe. A fiú azonban ettől kezdve rendkívül elkomorodott és többször emlegette, hogy nincs kedve a kereskedői pályához. Sokat panaszkodott, de még többet magába fojtott. Napról napra mindinkább buskomor és szóltan lett, a mi környezetének is feltűnt. Tegnap reggel a szokott időben elment hazulról veres-utczai lakásukról. Otthon azt gondolták, hogy az üzletbe ment. Délben azonban hiába várták haza ebédre, nem érkezett meg. Az aggó szülők azonnal a boltba siettek, s hol azonban azt a választ nyerték, hogy a fiut egész nap nem látták. Ke esni kezdtek az egész városban, de hiába. Későn este megvittek nekik a szomorú hírt. Átlőtt fejfel, vértől borítva látták viszont szerencsétlen gyermeküket.

— **Népkönyvtárak Debreczenben.** A városi tanács megbízásából *Simonffy* Imre polgármester közelebb felállítja a második és harmadik népkönyvtárt is a koronázás emlékére tett 20,000 frtos alapítvány 1894

és 1895. évi kamatainak egyharmad részéből. Az első népkönyvtárt a múlt évben szervezték és nyitották meg ötödélszáz kötet szépirodalmi, történelmi és közhasznú ismereteket tartalmazó könyvvel az árok-utczai ev. ref. elemi iskolában. A köznép ingyen olvashatja a könyveket. Az intézmény szépen bevált.

— **Blaháné debreczeni lakos.** A nemzet édes-szavu csalóánya, az országsszerte ünnepeit művésznő: *Blaha* Lujza asszony, mint *Tiszay* Dezső színigazgatótól értesülünk — nem-sokára állandóan debreczeni lakos szándékozik lenni. Tudvalevő dolog, hogy a művésznő dicsteljes pályafutása után a hazai színművészet nagy vesztőségére már ez évben nyugalomba vonul s bucsu körutját közelebb megkezd. *Tiszay* tegnapelőtt járt nála Budapesten, hogy vele a debreczeni közönségtől való bucsufellegteire vonatkozólag megbeszéljen. *Blaháné*, ki a színházi intendatúra alatt szerződötetett tagja volt a debreczeni nemzeti színháznak s nyugazólván itt kezdte ragyogó pályafutását, itt aratta első nagy sikereinek babórajait és azóta is sok felejthetelen kedves estét szerzett művészetével a közönségnek, szemeiben a boldog emlékezés könyveivel jelentette ki a direktornak, miszerint életének — adja Isten minél hosszabb — hátralevő idejére Debreczenbe szándékozik költözni. Jöjjön is mielőbb közibénk. Itt, bei rajongva vették körül mint művésznőt a szimpadon, magánéletében is boldogan fogja érezni a közönség szeretetének édes melegét. Bucsuját nálunk márczius hó folyamán fogja megtartani.

— **Tűz egy asztalos műhelyben.** Tegnap este 9 óraker a nagy-csapó-utczai 360 sz. háznál tűz ütött ki. Az udvar hátulján levő kereszttépletben *Sántha* György asztalos műhelyében a széles pléh kályha köré elszórt gyaluforgács tüzet fogott és csakhamar hatalmas lángra lobbant. A tűz csakhamar belekapott a közelben felhalmozott deszkákba is. A megjelent tűzoltóság csak nehezen tudott a műhelybe behatolni, olyan óriási volt a füst. Szerencsére a tűz nem ölthetett nagyobb mérvet, mert az épület bolthajtásos. A tüzet csakhamar lokalizálták. A kár nem nagy.

— **Ábrányiné Wein Margit megérkezése.** Ábrányiné Wein Margit a tegnapi esteli gyorsvonattal érkezett Debreczenbe. Az indóháznál a zenekedvelők körének küldöttsége *Simonffy* Emil zenedei igazgatóval az élén várta a művésznőt s virágcsokorral lepta meg. Vele érkezett férje, Ábrányi Emil, a nagyhirű költő is.

— **A „Zóna-asztaltársaság”** ez uton is nyugtazza és mond köszönetet azon 25 forintért a Margit-fürdő személyzetének, melyet ez, mint a közelebb megtartott táncmulatsága tiszta jövedelmének egy részét az asztaltársaság humanus céljaira, szegény gyermekek felruházására adományozott és már befizetett a társaság pénztárnokához.

— **A debreczeni izr. ifjuság az elemi iskola javára folyó hó 22-én a „Bika” szálloda dísztermében fényes táncestélyt rendez.** — A meghívók szétküldése már folyamatban van és a rendezőség fáradhatlanul buzgólkodik, hogy ezen mulatság siker tekintetében most is egyike legyen a legjobbknak, a rendezőség gondoskodott különféle meglepetésekről a hölgyek számára, a melyek bizonyára kellemes emlékei lesznek a mulatságnak.

— **Ki ösmeri?** A városházán a hajléktalanok számára fenntartott szobában egy 15-16 év körüli fiatal leány került pár nappal ezelőtt. A városi közkörházból küldték a szerencsétlent a városházára. Hosszabb ideig tartották ott az elmebajosok osztályában. Nem tudja senki kicsoda, hova való. Anyai ösmeretes

csák kilétéről, hogy Balog Zsófiának hívják. Közlebbi felvilágosítást nem tud adni, a hozzáintézkedésekre nem ad feleletet, barmán néz maga elé; mindig csak azt hajtogatja:

— Engedjétek, megyek a piacra a királyhoz!

A rendőrség nyomozni fogja a szerencsétlen elmebajos leány kilétét; addig pedig még megtudja hová, merre való, a hajléktalanok menhelyén fogja gondoztatni.

— **Vadászat duvadakra.** A debreczeni vadász-társulat február hó 16-án duvadakra hajtóvadászatot rendez a társulat költségén, a Nagyerdőn és Apafáján 60 hajtóval. Találkozás a jelzett napon reggeli 7 órakor az Apafái csész-háznál. Gondoskodott a társulat arról is, hogy két szekér reggeli 6 órakor a vadászoknak rendelkezésre álljon a város istállója udvarán. A vadásztársulat elnöksége.

Debreczen és az ezredév.

A városi közgyűlés — amint ez lapunk más helyén is olvasható, ma nagy és ünnepi dolgokkal foglalkozott. Azt a kérdést tárgyalta mi módon ünnepelje meg a honalapítás ezredik évfordulóját — meg is felelt rá, elfogadván a tanács idevonatkozó javaslatát, mely két lényeges pontban a történelmi képb megfestésében és a város közlebbi éveiben és a millennárius esztendőben létesített vagy elhatározott alkotásainak a jelen nemzedék felbuzdulása bizonyosságul és a jövő századok számára emlékeztetnek okául való ünnepülés felsorolásában eltér a jog- és pénzügyi bizottság véleményétől, egyebekben pedig megegyezik azzal. — A tanács hazafias érzéssel megindokolt javaslata kivonatossan ezeket tartalmazza:

Debreczen az ezredévet háromféle képen ünnepli:

1. az országos kiállításra való részvétellel;
2. június 8-dikán a király előtt elvonuló hódoló menetben való képviseltetéssel;
3. helyi ünnepségek rendezésével.

A kiállításra a város részint mint maga is kiállító jelenik meg, részint pedig a társadalom kiállítását támogatja anyagi segélylyel.

A város kiállítása következőkben foglalható össze:

- a) megfesteti és kiállítja a régi debreczeni országos vásár dioramikus képét 4000 frt költséggel Pataky László által;
- b) elkészített aquarellekben a város szebb épületeinek homlokzatrárajait 4000 frtért Székely Árpád által. E képek 80/60 cm. illetve 40/30 cm. nagyságúak lesznek és feltüntetik a városházát, közkórházat, vágóhidat, Bika szállodát, színházat, kolégiumot, főreáliskolát, r. kath. fiúiskolát, pacsirta-utcai ev. ref. iskolát, ev. ref. nagytemplomot, ev. ref. új templomot, kir. táblát, igazságügyi palotát, országos tanítói árvaházat, gazdasági tanintézetet, kereskedelmi akadémiát, ev. ref. felsőbb leányiskolát, dohánygyárat, méntelepet, pavillon-laktanyát, Margit-fürdőt és a nagyerdei fürdőt.

c) 500 frt költséggel bemutatja erdőgazdálkodását.

d) a negyedfélszáz éves városi nyomdó régi és új termékeit, valamint a régi debreczeni könyvkötészetét, az iparosok segítésére fölvetett 5000 frtból,

e) a város törzsménesének, a tenyész irányzat eredményének és az ötös fogatnak bemutatására szükséges 2925 frt. Az ötös fogat a király látogatásakor használt diszhintóval jelenik meg. Kocsis, hajdu és két csatlós a város színeit viselő ruhában küldetik fel.

f) kiállít egy polgári hetes fogatot.

Ennek költsége 300 frt. A hetes fogat magántulajdon.

g) A tenyészjuhok kiállítására kell 300 frt.

h) kiállítja a magánlevéltárból a török okleveleket, a közlebbéltárból számos régi irást és könyvet, költség 200 frt.

i) A mezőgazdasági kiállítást 2000 frttal segítyezi,

k) az iparosoknak és az iparos segédeknek a kiállításra való részvételét 5300 frt segélylyel teszi lehetővé,

l) az iparos segédeknek megrendeléseket tesz 300 frt erejéig, mely a fenti összegben bennfoglaltatik,

m) az ev. ref. elemi iskoláknak fényképekben és rajzokban kiállítására 100 frt segélyt ad,

n) az emberbaráti intézmények pavillonja költségeihez 50 frttal járul.

A kiállítási költségek összegzve tehát 19675 frtra rugnak, melyhez járul még a kiállítási kerületi bizottság részére már megszavazott 3000 frt segély és az előre nem láthatókra fölvetett 500 frt.

A hódoló felvonulásnál urlovasokból szervezendő 7—8 tagu bandériummal és az ötös fogattal vessz részt a város a hölgyek lobogója alatt. Polgári bandérium szervezésére is kiállítás lévén, a bandérium költségeire előirányoznak 4000 frtot.

Az urlovasok saját költségükön szerelik fel magokat, a bandérium szervezésére küldöttég alakul, melynek tagjai a főispán elnöklété alatt: Simonffy Imre, Vecsey Imre, Király Gyula, Széll Farkas, Komlóssy Dezső és Steinfeld Mihály.

A helyi ünnepségek diszközgyűlésekből, diszbankettből és ünnepből állanak. A diszközgyűlés ideje május 7. A gyűlést gróf Dégenfeld József főispán nyitja meg. Azután ő felségéhez a város közönsége nevében üdvözlő feliratot küldenek, végül Jó István bizottsági tag ünnepi beszédet mond. Délben diszbankett, áldomásívás ősi magyar szokás szerint. Délután nép-ünnep a Nagyerdőn, melyre 2000 forintot irányoznak elő.

A fentebb elsorolt költségek összege 29175 frt, melyből 18000 frt már előző közgyűléseken megszavaztatott. A hiányzó összeget folyó a évi rendkívüli költségvetés terhére utalják. — Ezzel kapcsolatban megemlítjük, hogy Szabó József főszámvévó egyik főiskolai tanárral együtt már dolgozik azon a javaslaton, amelynek célja hatszáz ezer forint alapítvány tévése millenniumi emlékül a kollégiumnak egyetem fejlesztésére.

Városi és megyei hírek.

* **Hajdúvármegye közgyűlése.** Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága február hó 13-ik napján rendes közgyűlést tart, melynek tárgysorozatából kiemeljük a következőket:

Alispáni időszaki jelentés.

A belügyminiszter felhívása, törvényhatóságunk a magyar állam ezeréves fennállásának emlékére tartandó ünnepélyen, bandériummal leendő képviseltetése tárgyában.

Ugyanezen, vagyis a magyar állam ezeréves fennállásának megünneplése ügyében kelt s a főispán ur ő méltósága által másolatban közölt belügyminiszteri leirat az ezredéves ünnepségek programjába felvett vármegyei diszközgyűlések megtartása iránti előintézkedések ügyében.

Főispán ő méltósága, gróf Andrássy Tivadarnak, mint az ezredéves ünnepi bandériumok szervezésével megbízott küldöttég egyik tagjának a bandériumok mikénti szervezése ügyében hozzá intézett tájékoztató iratát másolatban közli.

A tiszántuli ev. ref. egyházkerület püspökének köszönő irata a vármegye közönsége által a debreczeni ev. ref. főis-

kola fejlesztésére megszavazott és átküldött 8000 db. koronát tevő adományért.

Kir. tanácsos alispán előterjesztése, a vármegyei tiszti, segéd-, kezelő- és szolgaszemélyzet nyugdíj alapját igazoló választmány négy tagjának megválasztása iránt.

Ugyanezen előterjesztés a községi jegyzői képesség megbírlására hivatott szakbizottságba a törvényhatóság részéről választandó két tag megválasztása iránt.

Ugyanezen előterjesztése a községi jegyzői nyugdíjalapot kezelő választmány 10 tagjának megválasztása iránt.

Győr szab. kir. város közönsége a Kormányhoz intézett az iránti kérelmét, hogy a Magyar korona országai és ő felsége több országai között fennálló vám- és kereskedelmi szerződés megújítása iránt folyamatban lévő tárgyalások során Magyarország közgazdasági érdekei és jogos hiteligényei kellően érvényesíthetők s ha ez a kiegyezés keretében elérhető nem lenne, az ország közgazdasági érdekeinek megóvása céljából az önálló vámterület és az önálló nemzeti jegybank létesítése a szükséges lépések megtétele, hasonlított felirattal leendő pártolás végett megküldi.

A nádudvari járás főszolgabírája, Földes község képviselő testületének 46/1895. kgy. számú község tulajdonát tevő 90500 frt értékű regále kártalanítási kötvény eladását s ebből egy községi takarékpénztár létesítését célzó határozatát jóváhagyás végett beterjeszti.

H.-Böszörmény város képviselőtestületének 268/896. kgy. számú határozata a város tulajdonát képező Kálvintéri városi épületek és épület helyeknek templom-építés céljából az ottani ev. ref. egyház részére leendő átadása iránt s ifju Fazekas Gábor és társai ottani lakosoknak ezen határozat elleni felebbezésük stb.

* **A fogyasztási és italadók bekezelésére** vonatkozó törvény által a bejelentések határideje április hó 1-től szeptember hó 30-ig reggeli 5 órától esteli 9 óráig, a többi hónapokban pedig reggeli 7 órától esteli 7 óráig állapítván meg, — hogy az adókötéses felek ezen bejelentési kötelezettségüknek eleget tessenek, a városi tanács által közhírré tétetik, hogy a bejelentések a hivatali órák alatt, azaz reggeli 8—12-ig és d. u. 2—6 óráig a város által a fogyasztási és italadók bekezelésére szervezett hivatalban Piacz-utca 1824. sz. a. szóbelileg eszközölhetők; ezen időn kívül a törvényben előirt fent jelzett időkből a bejelentések a fogyasztási és italadók bekezelésével megbízott Papp László ur Kossuth-utca 2598. sz. a. lakásán eszközölendők, még pedig, hogy netaláni panaszok felmerülhessenek, e bejelentések irásbentendők meg. A városi tanács.

Távirat.

— A Debreczeni Ellenőr saját tudósítójától. —

A t. Házból.

Budapest, február 7. A képviselőház folytatta a kultuszminiszteri budget tárgyalását. Madarász Imre intenzivebb közoktatási politikát, Ugron Gábor kath. autonómiát követel, a királyi kegyuri jogok átruházásával az autonómia, mert a kath. vallás nem lévén államvallás, nincs jogosultságok a kegyuri jogoknak sem. Követeli, hogy az állam biztosítsa magának az összes felekezeti autonómiák felett az ellenőrzést s ha valamelyik államellenes, függeszse fel, így elejét vehetjük az államellenes izgatásoknak. — Erre törvényjavaslatot kér. Hoek János üdvözlő Wlassics terveit, de arra kéri, hogy ne kövesse elődeit ígéretek be nem váltásában. Szacsavay Sándor bizalmasan a kormány iránt, — pártolja Ugron felszólalását.

Irodalom — művészet.

Az 1848-49-iki „Magyar Szabadságharc Története” című nagy illusztrált munkából most jelent meg az 52. füzet, a melyben Gracza György a debreczeni országgyűlés működését és az itteni társadalmi és irodalmi életet festi rendkívül élénken, számos új adat felhasználásával. Az egykori képek és illusztrációk ezek: Tassy Végő Bertalan, falragasz 1849-ből, Bányai Julia Sárossy Gyula nevén 1848-49-ben honvédszázasos, a peredi csata térképe, Dámjanich tábori sapkája, az arádi vértanú szobor, Kossuth nyilatkozata, midőn Gyón a komáromi várba indult, Förmét Kórnél, a III-ik honvéd utász-zászlóalj parancsnoka, a branyiszkói csata 1849. február 5. A munka a teljesség okából néhány füzettel megtoldatik, de azért még a nyár elején okvetlen kész lesz a III-ik kötet is. A hátralevő füzetekre a Wodianer F. és fiai kiadó cég (Budapest, Andrassy-u. 21.) még mindig elfogad előfizetéseket.

A Szalay-Baróti-féle millenáris Magyar Történetnek megjelenő 31. füzetében befejeződik Hunyadi Mátyás korának tárgyalása és megkezdődik a Jagellók kora. Az eleven tollal és nagy szaktudással írt szöveget az érdekesnél érdekesebb képek egész sorozata illusztrálja. Mindenek előtt ott van Madarász Viktor híres festményének, a ravatalon fekvő Hunyadi Lászlónak reprodukciója mellé sorakoznak: Korvin János arcképe, Miksa bevonulása a magyaroktól elhagyott Bécsbe, Székesfehérvár ostroma, ama korból magyar coderek és nyomtatványok hasonmásai, érmek, pénzek, névalírások stb. stb. A „Magyar Nemzet Története”-nek szerzői és kiadói valóban mindent elkövetnek, hogy e mű igazán méltó legyen az ezredéves ünnepélyhez, még ez év folyamán be is fejezik alkotásukat s akkor e történet négy köteté méltó büszkesége lesz a hazai irodalomnak. A Szalay-Baróti-féle mű a kiadócégnél (Lampel R. Wodianer F. és Fiai, Andrassy-ut 21.) rendelhető meg. Egy füzet ára 30 kr.

A kereszt.

Az öreg ember fenn ült megint a meredek sziklafal tetején és onnan nézte a hegyek mögé kívánczoló napot.

— Holnap szép idő lesz, — magyarázta a mellette heverésző fiatal embernek. Jól fog sikerülni a kirándulásunk, megint összedünk egypár érdekes rovat.

A fiatal ember nem igen figyelt oda. Ő csak a sziklafal szélén álló vaskeresztet bámulta és a szegény Molnár Ella sorsán gondolkodott. A szegény Molnár Ella sorsán, a ki ide van eltemetve, meg azon a vaskereszten, a melyet a vőlegénye állított a sírjára.

Az öreg tudós ezalatt a sűrű mohában egy csodálatos bogarat fedezett fel. Olyant, a melynek még nem látott sohasem, olyant, a melynek még nem adott nevet a természet-tudomány.

El akarta fogni, de félt, hogy fogás közben megsérti. Pedig az kár lenne. Végre jó ötlete támadt, hogy vár, míg megáll a tarka bogár, azután késével kivágja alatta a mohát és úgy mohástól együtt viszi el. Otthon aztán hibátlanul teheti spirítuszba.

Hanem úgy látszik, a szegény állat megsejtette sorsát és nem akart megállani. Ment, kuszott előre a meredek sziklafal széle felé és egyszer csak a vaskereszt tövében eltűnt.

Az öreg dühösen kiáltott fel:

— Az ördög vigye el ezt a vas számár-

ságot! Mennyire ostoba tud lenni az ember. A tizenkilencedik század végén is kereszt kell neki! Nem elég kereszt az élet?

A fiatal ember meghökkenve nézett az öregre.

— De bácsi, hogy tud így beszélni? Az öreg Molnárnak a leánya fekszik az alatt a kereszt alatt, a bácsi legjobb barátjának a leánya.

— Bámom is én, akarké, — fakadt ki a tudós. Nem tudod, hogy mit veszteletem én el e miatt a kereszt miatt! Egyszerre európai híri embert lettem volna, nevenről neveztek volna ek Most végé van mindennem. Azután keserűen tette hozzá:

— De hát az embernek hit kell, kereszt kell!

A fiatal ember úgy megsajnálta a kis sápadt arcú Molnár Ellát. Még a sírjában is szenvednie kell. Hisz eleget szenvedett, míg élt. Volt vőlegénye, a kit nagyon szeretett, a kivel boldog lett volna, de tudta azt is, hogy sohasem lesz asszony. Az arca nagyon sápadt volt, a melle meg nagyon rozsz. Az utolsó kívánsága teljesült csak. Hogy ide temessék erre a sziklára, a hol mégis volt néhány boldog percze. A vaskeresztet a vőlegény maga állította fel a sírjára.

Az öreg is tudott erről valamit, de ő nem bánta. Ő csak az európai nevet sajnálta, meg a halhatatlanságot és tovább szidta a keresztet.

— Van az ember nyakán elég nyűg, minek szaporítja még? Kereszt még nem mentett meg senkit.

Itt elhallgatott. Észrevette, hogy a kereszt tövében megmozdult a moh.

Az öreg odacsuszott megint a vaskereszt mellé és elfojtott lélekzettel leste. Hátha az a csodálatos tarka bogár jön vissza. Csakugyan az volt.

Lassan elővette kését, hogy kivágjon egy darab mohát, ott, a hol a bogár megállt. Mert most már csakugyan megállott.

A szeme kigyult örömeiben. Az európai név, meg a halhatatlanság.

Hanem egyszer csak megcsuszott a lába és majdnem lezuhant a szédítő mélységbe. De kezével görcsösen belékapaszkodott a vaskeresztbe. A kereszt megmentette.

Rorák Imre.

Debreczen és a kereskedelmi vámszövetség.

(Folytatás.)

Az 1894-ik évi XV-ik törvényezikk e helyzeten ugyan némileg változtatott, a mennyiben a szesz adóját a fogyasztási terület államának biztosítja, de a többi ezikkre nézve változás nem történt.

A fogyasztási adók tekintetében megállapított törvények és kezelési redszabályok mellett egy a fogyasztási adóknál, mint a kiviteli premiumoknál és a kivitelnél fogatosított adóvisszatérítéseknél mutatkozó veszteségeinket az országos magyar gazdasági egyesület az általa kipuhatolt adatok alapján, melyeket részünkről teljesen megbízhatónak tartunk, az 1888/89—1893/94. évek átlagában következő összegekben állapítja meg és pedig évenkénti veszteségünk: a cukorfogyasztásnak 1.305,000 frt; a sörfogyasztásnak 515,000 frt; a czukorkiviteli jutalomnál 1.508,000 forint; a söradóvisszatérítésnél 27,000 frt, összesen 3.355,000 forint. — Ellenben nyereségünk volt ugyanez évek átlagában a szeszfogyasztásnál 1.655,000 frt; a szesz-kiviteli jutalomnál 100,000 frt; összesen 1.755,000 frt, marad tehát tiszta évi veszteség 1.600,000 frt.

Ugyanezen oldalról azonban igen helyesen megjegyeztetik, hogy a fentebb hivatolt 1894. évi XV-ik törvényezikk életbeléptetésével ezen adatok tetemes változást szenvedtek, amennyiben a szesz-fogyasztási adónál a múltban fennálló nyereségünk megszűnván, az évi veszteség a fogyasztási adók közössége révén több mint 4 millió forint.

A mi végre a petroleumfogyasztás adójövedelmét illeti, arra nézve felemlítjük, hogy a mennyiben Magyarország a közlelbi évtizedben évenként és átlagban mintegy 140,000 métermázsával több finomított petroleumot vitt Ausztriába, mint a mennyit onnan behozott, e czikknél veszteséget nem szenvedett. Nem bizonyos azonban, hogy ezen kiviteli többletet fenn tudjuk-e tartani jövőben is, mert az osztrák petroleum fokozatos fejlődése mellett kivitelünk évről-évre csökken.

A fogyasztási adók kezessége tehát véleményünk szerint Magyarország érdekében feltétlenül megszüntetendő és pedig oly módon, hogy ezen adók tekintetében az ország teljesen szabad kezet biztosítson magának.

(Folyt. köv.)

CSARNOK.

A ki boldog volt.

Írta: Merk E.

24.

Fordította: Popper Dezső.

Julia nem esalódott. Egy második esolnak igyekezett a „Szélvész” felé. Rueda, a ki a tó körül kocsikázott, hirtelen meglátta vitorlás esolnakát a vizen uszni. Rögtön visszafordult, a lovakat örült vágatásra bírva és a következő pillanatban már egy másik esolnakban ülve szelte a háborgó hullámokat. Jól tudta, hogy az a fiatal rokona már több ízben gyakorolta a kormányzás művészetét egy másik vizen, de azért még sem bízott a tizennyolcz éves ifjában, a ki nem ismeri egy ilyen hegyi tó veszélyességét és boszankodott könnyelműségér, hogy egy ilyen szélviharral szemben vízre szállt a kis fiucsakkal. Mennél közelebb ért a „Szélvészhez”, annál jobban meggyőződött a felől, hogy nem hiába volt nyugtalan. A szél mind erősebb lett és úgy látszott, hogy az ifju már el is veszítette a fejét, mert olyan mozdulatokat tett, mely Ruedát vérig boszantotta.

Most már majdnem elérte a esolnakot: mérges, parancsoló hangja, daczára a zugó viharnek, elhatolt hozzájuk. Ő, mint gyakorlott hajós, a ki a közelgő vihart előre tudja, látta, hogy a közel álló hegy mögül egy óriási felhő emelkedik, mely hatalmas lökést fog előidézni.

— Vigyázat, Rueda, irányítsd a esolnakot a szél ellen! — kiáltá óvólag.

Rosszul értette-e a kiáltást, vagy a figyelmeztetés által lett zavart, esakhogy a esolnakot ép ellenkezőleg irányította. Abban a pillanatban azonban már a veszedelmes felhő megkezdette pusztításait és olyan vehemens erővel támadta hátulról a vitorlát, hogy a esolnak szélén ülő kis Albertet a vállára eső vitorlarud a hullámok közé seperte.

Rueda, ezt megpillantva, rögtön levette kabátját és utána ugrott a fiucsakkal. A gyermeket a rud esapása félig eszméleten kívüli helyzetbe tette, de azután mégis teljesen magához tért és az időközben odaérkezett mentőjébe úgy belekapaszkodott, hogy ez alig tudott megmozdezzanni. Azonban Rueda gyakorlott uszó lévén, nem veszítette el lélekjelenlétét. Sikerült neki a gyermek kezét a nyakáról, melybe görcsösen kapaszkodott, elhuzni, megragadta jó erősen a bal kezével, míg jobb karjával evezve uszott, ereje megfeszítésével a esolnak felé. Az ő esolnaka,

melyben segítségére jött, a mikor kiugrott belőle, tovasiklott, a hullámok messze besodorták. De még a „Szélvihar“-t is messze elhajtotta a vihar, és az a fiatal ember, ki a kis, folyton síró Brunoval a csolnakba maradt, első ijedtségében nem tudta, hogy mit tegyen, hogy nagybátyja segítségére lehessen.

Egyenesen a szélnek irányítva, nem tudott Ruedához jutni; gyorsan fel kellett volna kereszteznie a vizet, hogy közelébe juthasson, de attól félt, hogy az sok időbe kerülne és így mindenféle kétségbeejtő mozdulatokat tett, hogy a szélviharral, mely mind hevesebben tombolt a hegyek mögött, megküzdjön.

De Rueda csak mindig azt látta, hogy a csolnak mind távolabbra esik tőle; ruhái eltompították erejét, a hullámok nagyon megnehezítették az előbbre jutást. Evék óta nem érzett fájdalmat bal karjában, mely a lóról való bukása alkalmával kissé megbénult, és most, midőn ezt a nehéz gyermeket fogta, heves fájdalmat érzett benne. Kétségbeejtő pillanatokat állott ki, és mindig csak az az egy gondolat volt fejében: hogy vagy megmenti Julia gyermekét, vagy mindketten oda-vesznek....

A csolnakot, melyben Julia volt, a hullámok ide-oda himbálták, míg végre egy arra csolnakázó halász megpillantotta; azon hiszemen volt, hogy a szél szakította el a partról, mit sem gondolva, magával vonszolta. Csak hosszabb idő múlva vette észre a mozdulatlan testet, mely a csolnakban feküdt és rákiáltott. Mivel azonban feleletet nem kapott, szólanul kivonszolta mindkét csolnakot a partra, az asszonyt kiemelte belőle, egy padra ültette és elfutott segítségért.

(Folyt. köv.)

Közönség köre*).

Hilvános számadás.

A „Polgári-kör“ által f. 1896. év január 25-én a „Bika“ disztermében tartott táncmulatság alkalmával befolyt jegyekből 465 frt, felülfizetésekből 106 frt 70 kr., összesen 571 frt 70 kr. Kiadás volt 202 frt 39 kr. Tiszta maradvány 369 frt 31 kr.

Felülfizettek: Dr. Orbán József, L. Nagy Balint, Tatár Gusztáv 5—5 frot; Nagy Ferencz bankigazgató, Horváth János, Jámor János, Némethy László, Pósalaki Mihály urak 3—3 frot; Jobbágy János, Óri Mihály, Kertész István, Szentessy János, Preuzer Salamon, Zöld János, Széles Sándorné, Deák István, Stahl Géza, Horváth István, Ábrahám László, Biczó Gyula, N. N. urak 2—2 frot; gróf Degenfeld József, Király Gyula, Udvarhelyi Géza, Káposztás Imre, Mócz András, Antal Vencze, id. Kéki Sándor, ifj. Kéki Sándor, Komlóssy Mihály, Polgári József, Polgári Balint, id. Horváth József, Szathmári Mihály, Kertész Mihály, Sinka Sándor, Huszár Mihályné, Kovács Mihály, Berger Jenő, Bornyász József, N. N., H. Nagy Károly, Kozma József, Óri János, Szücs Imréné, Ungváry József, Szabó Sándorné, Balázs Sándorné, N. N., Nagy Gábor, Törő Imréné, Katona Mihály, Bihari István, Somogyi József, Tóth József, Polgári Márton, Kántor József, Molnár Ferencz, N. N., Varjas Istvánné, Nagy Jakab, Papp László, Katona Imre, Vértési Istvánné, ifj. Ferge János, Gombos Ferencz, Kovács Jánosné, Csáky János urak és urnők 1—1 frot, Erdélyi János, N. N., Szift Aladár, N. N., Nagy Lajos, N. N., Böszörményi, N. N., N. N., ifj. Juhász József, N. N. urak 50—50 krt; Bartha József ur 20 krt; mely szives adományaiért hálás köszönetét fejezi ki. Debreczen, 1896. február 4. A báltrendező bizottság.

* E rovatban közlöttékért nem vállal felelősséget a szerk.

Közgazdaság.

A kereskedelmi és iparkamara közgyűlése.

Debreczen, febr. 6.

A ker. és iparkamara tegnap délután tartotta Szabó Kálmán elnökleite alatt a kamarai tagok nagyszámának jelenlétében rendes közgyűlést.

Dr. Király Eerencz titkárnak jelentését a kamara működéséről, valamint a kamarai és nyugdíjalap pénztárának a kamara volt pénztárnokától való átvételét tartalmazó bizottsági jelentést a közgyűlés tudomásul vette. A kereskedelemügyi miniszter által a ma-ánbiztosítás vállalatokra vonatkozólag megküldött törvényjavaslati véleményezésre bizottság küldött ki

A debreczeni kir. törvénysz. knél működő kereskedelmi ülnökök sorában megüresedett két helyre Szent-Királyi Tivadar és Tóth Kálmán választott meg.

Több debreczeni kereskedőnek egy a csapó-utcai városrészen egy fiók posta-hivatal iránt benyújtott kérelmét a kereskedelemügyi miniszterhez pártolólag terjesztik fel. Hasonló értelemben határozott a közgyűlés a kassai kamarának az iparos-tanoncz iskolai tanulmányi törvénytelenszédése ügyében intézett megkeresése tárgyában.

A kamarának az ezredéves kiállítás ügyében tett intézkedéseiről szóló jelentését a közgyűlés helyeslő tudomásul vette.

Levelező tagokul megválasztottak Debreczenből: Biró József kereskedő, Kernhofer József bankfőnök, dr. Szántó Sámuel tanár, Steinfeld Mihály nagybirtokos, dr. Popper Mór ügyvéd, Dobiecky Sándor üzletvezető, Eötvös K. Lajos tanfelügyelő. A vidékről: Kovássy Zoltán tanár M.-Sziget, Bodroghy Gyula ipariskolai igazgató M.-Sziget, Szontágh Jenő titkár Szolnok, Széll Mihály kereskedő Kis-várda, Nyitrai Jakab bankigazgató T.-Sz.-Miklós, Losonczy József gözmalmi igazgató Szatmár, Szalkai Sándor szeszgyáros M.-Szalka.

Dr. Király Ferencz titkár indítványára elhatározottat iparmuseum felállítására és célra a szervezendő középipartanoda részére is alkalmas épületnek a kamara hatvan-utcai telkén felépítése.

Stern Győző indítványára felterjesztés a kereskedelemügyi miniszterhez az ezredéves kiállítás tartama alatt a vasárnapi munkaszünetnek a főváros területére nézve felfüggesztésére irányuló intézkedések ellen.

Zichermann Mórnak az elnök által is kiegészített indítványa folytán kérelmezni fogja a kamara, hogy a Budapestről és Debreczenből Budapestre induló gyorsvonatokhoz P.-Ladánytól Debreczenen át M.-Szigetig és viszont rendes gyorsvonatok közlekedjenek.

Több rendbeli kisebb fontosságú ügy elintézése után a közgyűlés véget ért.

Érték-tőzsde.

A debreczeni „közgazdasági bank részvénytársaság“ közlése 1896. február 7-én

Államadósság:

Magyar aranyjárdék 4%.	—	122.50	123.—
vasuti beruházásiköt. 4%.	—	125.—	126.—
koronajárdék 4%.	—	99.20	99.70
regále vált. köt. 4%.	—	100.20	101.20
Osztrák aranyjárdék 4%.	—	122.50	123.—
Egységes állam kötvény 4%.	—	101.—	101.50
Tisza-azeg. 4%-os nyeres.-sors	—	141.50	142.50

Részvények:

Magyar hitelbank részvény	—	434.—	434.50
Osztrák hitelbank részvény	—	381.50	381.75
Magyripar- és keresk. bank. r.	—	116.—	116.50

Sorsjegyek:

Magyarjelzálogbank 4%-os sorsj.	124.—	126.—
3-os	106.50	107.—
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	116.50	117.50
Magyar vöröskereszt sorsjegy	11.25	11.75
Osztrák	—	18.50
Olasz	—	12.25
Bazilika sorsjegy	—	7.10
Jó-szív	—	3.25

Pénznekem:

Cs. és kir. arany	—	—	5.69	5.76
20 márkás arany	—	—	11.84	11.89
20 frankos arany	—	—	9.59	9.61
1 Sovereigns	—	—	12.—	12.05

Szerkesztői posta.

Malvin. A kért verset Buday László írta és így hangzik:

Egy röpke dal, az oly kevés;
Születve mindjárt ködbe vész;
Aki olvassa, meg nem érti,
Kiről is irtad, sohse kérdi...
Egy röpke dal, az oly kevés!

Egy röpke dal, az sok nagyon!
Szülője tenger fájdalom;
Szivedből tépve egy darabka,
Helyét seb, forradás takarja...
Egy röpke dal, az sok nagyon!

Az ígért dolgozatot csak méltóztassék beküldeni. Attól ne féljen Nagysád, hogy megkritizáljuk. Nem vagyunk mi olyan kegyetlen emberek, sőt a kisebb hibákat szívesen ki is javítjuk. Elismerő és bennünket fokozottabb munkára serkentő kedves soraiért fogadjuk a szerkesztőség tagjainak hálás köszönetét.

P. J. Inkább prózát kérünk, mint verset, mert annyi poemát Európa nem látott, mint amennyit a napokban kaptunk. Egyik ismerősünk pláne Amerikából küldött egy gyüpet yanke izü verset, egy másik jóakaró barátunk meg 70 pár verset irt Boszniáról. Képzelteti a mi állapotunkat és aggodalmunkat.

E. S. Szoboszló. Köszönjük és munkásságát a jövőben is kérjük.

nb. Legyen szerencsénk máskor is.

Szent-István és agyilkos. Olvassa szorgalmasan Arany János és Kiss József balladáját. Egyébként mihelyt tehetjük, a beküldöttet adjuk, de név nélkül. Jó lesz?

Az álmok világából. Értéktelen utánzatai annak a holdvilág költészetnek, mely hála Istennek, már régen megszűnt. Akárhogy mondja is Ön versében, hogy harmattal fogja kedvesét táplálni és napsugárba fogja fűrésztelni gyönyörű természetét, mi nem hiszszük. Nem, mert kedvese is meg fog éhezni és bármily aranyos lesz is az a napsugár, opedni fog egy kis filé után is néha-néha. Előbb nézzem állás után s ha tud keresni annyit, hogy egy aszszonyt eltarthat, akkor lehet, hogy Ön boldog lesz. Ön irásából ítélve még fiatal ember, ki nem ismeri az életet és azt hiszi, hogy a szerelem és rossz rimek boldoggá tehetik az embert. Beküldött verseit egyik munkatársunknak adtuk át elbírálás végett, de már a másodiknak olvasásánál oly rosszul lett, hogy egészsége iránt való figyelemből tűzbe dobtuk olvasatlanul a többi.

Donna Nerva Albrahama. Kevés benne a poézis.

... y ... t ő nagyságának. A szerelem és szeretet cz. felolvasás részben már megjelent lapunkban. Egyébként az író most dolgozik e témán és rövid idő alatt könyvalakban fogja kiadni e kérdéstről irt tanulmányát. A könyv terjedelme 7—8 iv s ára 60 kr. lesz.

Z. G. Tót levelek lefordítására nem vállalkozhatunk, mert Szvatopluk-ivadék nincs szerkesztőségünkben.

Debreczeni Városi Színház.

Idényb. 28. szünet Párosb. szünet 28. sz.

Ma, pénteken, 1896. február 7-én:

Ördög a földön.

Nagy tündéres látványos ballet 3 rész, 5 képből, mozgó képlettel, magán- és karantáncokkal: betanította: Gabona Gyula balletmester. Zenéjét összeállította: Znojemszky Gyula karnagy. (Rendező: Hevessy Gábor.)

Ezt megelőzi:

Konoz és Box.

Angol bohózat 1 felvonásban Irta: Morton Modison János. Fordította: Lux (Rendező: Hevessy G.)

Holnap, szombaton, 1896. február 7-én

páros bérletben:

Velencei kalmár.

Shakespeare színműve.

Kiadó és laptulajdonos:

„Csokonai” nyomda és kiadó részvénytársaság.

Felelős szerkesztő: Konoz Ákos.

N.-Hatvan-utcai 1096. sz.

házunkban

műhelyeknek vagy raktárnak**alkalmas helyiségek****1896 május hó 1-től****kiadók.**Értekezhetni **Stern József és testvére** tulajdonosoknál. 86-3-3**Férfiaknak!**

Férfigyengeségnél (impotentia) a cs. és kir. szab. „galvano villamos készülék” használatára a legjobb szolgálatot tesz.

Volta tanár rendszere.

Orvosi ajánlva. Leírásokat küld borítékban 10 kr. levéljeggy ellen.

Augenfeld J. elektrotechnikus.

100-26-6 Bécs, IX., Türkenstrasse 4.

! Mindenféle köhögés!

ugymint a légzőszervek mindenemű hurutos betegségénél, nemkülönbön a torok, tüdő, továbbá légzőrendszernek, keskenymellűség, asthma, elnyálkásodás, hökkurut, fojtóköh, rekedtség, csiklandóság a torokban — fejlődő tuberculosis a leggyorsabban és legbiztosabban távolíthatnak el a már évek óta legjobb hírnévnek örvendő, orvosi előírás szerint készített és orvosok által ajánlott: Szt.-György teával, 1 csomag 50 kr. és a hozzá tartozó szent-György hurut-por 1 doboz 50 kr. pontos orvosi használati utasítással együtt. Kezebb mint két csomag nem küldetik szét.

Eredmény a használat után pár nappal észlelhető.

Csomagolás és szállító levélért 20 krral több fizetendő. A pénz előleges beküldése (postautalványon) megkívántatik. Megrendeések csak egyenesen a sz.-György gyógyszerárú, Bécs, V./2 Wimmer-gasse 33. 96-26-13

Fix fizetést és jutalekot

kapnak megbízható productiv

helyi és utazó képviselők.

Pályázhatnak tiszt-sségre, jó rábeszélő tehetséggel bíró egyének. A **biztosításban jártások** előnyben részesülnek.

Bővebb felvilágosítást nyerhetni

RICKL ANTALNÁL

122-2-1

Kossuth-utca 23. szám.

PSEPHOFER J.-féle

gyógyszertár

BÉCSBEN, I. KER., SINGERSTRASSE 15. SZ. ALATT „ZUM GOLDENEN REICHSAPFEL“.

Vértisztító labdacok, ezelőtt **általános labdacok** neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megérdemlik, mivel csakugyan alig létezik betegség, melyben ezen labdacok cseodás hatásukat ezerszeresen be nem bizonyították volna. Évtizedek óta ezen labdacok általános elterjedésnek örvendőek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziszertől készlet nem volna található.

Számtalan orvos által ezen labdacok háziszertül ajánlatauk és ajánlatauk minden oly bajoknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek; mint epe-zavarok, májbajok, kólika, vértelülésok, aranyér bételenség, s hasonló betegségek. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérszegénység és az abból eredő bajoknál is: így sápkórnaál, idegességből származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacok oly könnyen hatnak, hogy a legesekélyebb fájdalmakat sem okozzák és ennek folytán még a leggyengébb egyének, de még gyermek által is minden aggodalom nélkül is bevehetők.

A számtalan hálaírából, melyet e labdacok fogyasztói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségük visszanyerése folytán hozzánk intéztek, ezen helyen csakis néhányat említettünk azon megjegyzéssel, hogy mindenki, a ki ezen labdacokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, hogy azokat tovább fogja ajánlani.

Köln, 1893. Április hó 30-án.

Tisztelt Pserhofer ur! Legyen oly szives és küldjön nekem ismét 15 teleret az ön felülmulhatatlan vértisztító labdacsaiból utánvétellel. Fogadja ez uton is legmélyebb köszönetemet labdacsaí csodahatásáért. Maradok teljes tisztelettel Pawlistik Ferencz, Köln, Lindenthal.

Harsche, Földnek mellett, 1887. szept. hó 12-én.

Tekintetes ur! Isten akarata volt, hogy az ön labdacsaí kezeim közzé kerültek, melyeknek hatását ezennel megírom: Én gyermekégyben meghültem, olyannyira, hogy semmi munkát sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az Ön csodálatra méltó labdacsaí engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg Önt ezért ezerszer. Nagy bizalmam van, hogy ezen labdacok engem is tökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszanyerésére segítségül szolgáltak.

Knifcz Te.éz.

Bécs-Ujhely, 1887. november 9-én.

Mélyen tisztelt ur! A legforróbb köszönetemet mondok ezennel Önnek 60 éves nagynéném nevében. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vízkórásban, már étét is megunta, melyről egybéként le is mondott, midőn véletlenül egy dobozt kapott az Ön kitűnő vértisztító labdacsaiból s azoknak állandó használata folytán tökéletesen kigyógyult.

Legfőbb tisztelettel Weinczettel Jozefa.

Eichengraberamt, Gföhl mellett 1889. márcz. 27-én.

Tekintetes ur! Alulírott ismételtén kér 4 csomagot az Ön valóban hasznos és kitűnő labdacsaiból. El nem mulaszthatom legnagyobb elismerésemel kifejezni ezen labdacok értéke felett és azokat, ahol csak alkalmas nyílik, a szenvedőknek legmelegebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tetszészerinti használására Önt ezennel fölhatalmazom.

Teljes tisztelettel Hahn Ignác.

T. ur! Felekérem, miszerint az Ön vértisztító labdacsaiból egy csomagot 6 dobozzal küldeni sziveskedjék. Csakis az ön csodálatos labdacsaínak köszönhetem, hogy egy gyomorbajtól, mely engemet öt éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacok nálam sohasem fognak kifogyani, s midőn legforróbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel

Zwick! Anna

Ezen vértisztító labdacok csakis a **Pserhofer J.-féle**, az **„arany birodalmi almához”** címzett **gyógyszertárban**, **Bécsben, I., Singerstrasse 15. sz. s.** készítettnek valódi minőségben s egy 15 szem labdacot tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmaztatik 1 ft 5 krba kerül; bérmentelen utánvételi küldésnél 1 ft 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldetik el.

Az összeg előbbeni beküldésénél (mi legjobban posta-utalványon eszközöltetik) bérmentes küldéssel együtt 1 csomag 1 ft 25 kr., 2 csomag 2 ft 30 kr., 3 csomag 3 ft 35 kr., 4 csomag 4 ft 40 kr., 5 csomag 5 ft 20 kr., és 10 csomag 9 ft 20 krba kerül.

NB. Nagy elterjedésük következtében ezen labdacok a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében kéretk csakis Pserhofer J. féle vértisztító labdacokat követelni és csak is azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használati utasítása a Pser-

hofer J. névalírással fekete színben és minden egyes doboz fedele ugyanazon aláírással veres színben van ellátva.

Bernhard-féle alpesifü liqueur. Bernhard W. O-tól Bregenzben. $\frac{1}{2}$ üveg 2 ft 60 kr. $\frac{1}{4}$ üveg 1 ft 40 kr. $\frac{1}{8}$ üveg 70 kr.

Amerikai köszvénykenőcs, gyors és biztos hatású legjobb szer, minden köszvényes és csuszó bajok, u. m.: g rinczagy bántalom, tagszagraadás, ischias, migraine, ide-es fogfájás, főfájás, fűszaggatás stb. stb. ell-n 1 ft 20 kr.

Tannochlin hajkenőcs, Pserhofer J. től. Évek hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegánsan kiállított szelenczél 2 ft.

Általános tapasz, Steudel tanártól. Útés és szurás által okozott sebeknél, mérges daganatoknál, ujkakoz, sebes- vagy gyuldt-mell vagy más ily bajoknál mint kitűnő szer lön kipróbálva, 1 tége 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Fogbalzsam Pserhofer J.-től. Sok év óta a fagyos tagokra és minden idült sebes mint legbiztosabb szer elismerve, 1 üvegcséggel 40 krajczár bérmentve 65 kr.

Utlifüedv, egy általános ismert kitűnő háziszert, hurut, rekedt-ér, gőrcsős köhögés stb. ellen, egy üvegcséke 50 kr., 2 üveg bérmentve 1 ft 50 kr.

Élet-eszencia (prágai csöppek) megrottott gyomor, rossz emésztés és mindenemű altesti bajok ellen kitűnő háziszert. 1 üvegcsével 22 kr., 12 üveg 2 ft.

Általános tisztító-só Bulrich A. W.-től. Kitűnő háziszert a rossz emésztés minden következményei, u. m.: főfájás, szédülés, gyomorgörcs, gyomorhév, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 forint.

Angol csodabalzam, egy üveg 50 krajczár, egy kis üveg 12 kr.

Por a lábizzadás ellen. Ezen por megszünteti a lábizzadást s az által képződő kellemetlen szagot, épen tartja a lábbelit és mint általában szer van kipróbálva. Egy dobozzal 50 kr. Bérmentve 75 kr.

Golyva-balzsam, kitűnő szer golyva ellen. 1 üveg 40 kr, bérmentes küldéssel 65 krajczár.

Stoll-féle Kola-vegykészítmény, kitűnő szer az idegek megerősítésére, gyomorszenvedőknek és a belek megbetegedésére. 1 liter Kola elixir vagy bor 3 ft; $\frac{1}{2}$ liter 1 ft 60 kr.; $\frac{1}{4}$ liter 85 kr. — Császári Kola-elixir üvegcsékben 5 ft 50 kr, 3 ft és 1 ft 60 krjával.

Mla-Poko, kiváló szer egyoldalú fejfájás, fogfájás, rheuma st. ellen.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül az osztrák lapokban hirdetett összes bel- és külföldi gyógyszerészeti különlegességek raktáron vannak és a készletben netán nem l-vők gyorsan és olcsón megszerzetnek. — Postán megrendelések a legyorsabb n eszközötnek, ha a pénzösszeg előre küldetik; nagyobb megrendelések utánvétellel küldetnek. Bérmentve csakis oly ese ben történik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a posta öltérgek sokkal mérsékeltebbk. Budapes-ten kapható: **Török** József gyógyszerész urnál, Király utca 12. sz.